

Valkonauha

1/2025

Some ja sosiaalinen
vastuu s. 4

Miksi kudon?
s. 22

Sähköiset
sote-palvelut
s. 9

Sosiaalinen
vastuunkanto
muuttaa maailmaa

Pääkirjoitus	3
Sometohtori Suvi Uski	4
Rikoksettoman elämän tukisäätiön järjestämä toiminta	7
Sähköiset sote-palvelut	9
Alko on erilainen kauppa	13
Mietelauseita elämästä	15
Mitä sinulle tänään kuuluu?	16
Kirjaviisaat	18
Jumala, ole lempeä meille	20
Käsillä tehden	22
Liitto ja paikallisyhdistykset toimivat	24
Muistokirjoitus	28
Muistokirjoitus	29

Valkonauha 1/2025

Julkaisija: Suomen Valkonauhaliitto
Toimituksen osoite:
 Liisankatu 27 A 3, 00170 Helsinki
 puh. 09 1351 268
 www.suomenvalkonauhaliitto.fi
Päätoimittaja: Marjut Ropo-Lyytikäinen
Toimitussihteeri: Taru Koivisto
 taru.koivisto@suomenvalkonauhaliitto.fi
Toimituskunta: Marja Kariluoto,
 Päivi Kokkonen, Leena Kontula, Taru Koivisto,
 Anna-Mari Laine, Kirsi Paasiranta,
 Marjut Ropo-Lyytikäinen, Hannele Töyry
Taitto: Ulpu Kaikkonen
 Lehti ilmestyy neljänä numerona
 Tilaushinta 20 euroa vsk
Painopaikka: Eräsalon Kirjapaino Oy,
 Tampere
 ISSN-L 0355-7219, ISSN 0355-7219 (painettu)
 ISSN 2242-0045 (verkkajulkaisu)
Kannen kuva: Pexels

Suomen Valkonauhaliitto – Förbundet Vita Bandet i Finland r.y.

Liitto on vuonna 1905 perustettu kristillis-yhteiskunnallinen naisjärjestö, joka toimii yksilöiden, perheiden ja yhteiskunnan hyväksi. Liitto on jäsenenä World Woman's Christian Temperance Unionissa. Valkonauha-lehti on ilmestynyt vuodesta 1909. Liitto ottaa vastaan testamentteja ja lahjoituksia. Pankkiyhteys: Danske Bank IBAN: FI98 8000 1100 0623 23

Puheenjohtaja

Marjut Ropo-Lyytikäinen

Varapuheenjohtajat

Kaija Kähkönen

Tarja Vilmi

Pääsihteeri

Taru Koivisto

Toimistos sihteeri

Nina Hurtamo

Liiton ylläpitämät

Valkonauhan Kotipesä Helsingissä

Liisankatu 27 A 3, 00170 Helsinki

puh. 091351 268

Opiskelijakoti Helsingissä

Snellmaninkatu 27 D 18, 00170 Helsinki

Suur-Helsingin Valkonauha ry:n ylläpitämä

Liisankoti

Luotsikatu 4 E, 00160 Helsinki

Työtä toisten hyväksi jo 120 vuotta

Haluan toivottaa teille kaikille hyvää alkanutta uutta vuotta 2025! Tämä vuosi on Valkonauhaliitolle juhlavuosi. Liittomme täyttää tänä vuonna jo 120 vuotta. Juhlitamme perinteikästä liittoamme pitkin vuotta. Juhlavuosi huipentuu syksyllä syyskokousviikonloppuun ja sen ympärillä oleviin juhlallisuuksiin. Juhlavuosi näkyy myös kaikissa tämän vuoden Valkonauha-lehdissä.

Tämän numeron teema on *sosiaalinen vastuunkanto*. Vastuunkantoa tarvitaan etenkin lasten ja nuorten elämässä. Perheen pienimmät tutustuvat puhelimiin jo varhain, ja nuorten arjessa digitaaliset välineet ovat vahvasti läsnä. Samalla kasvokkainen kohtaaminen ja yhteisöllisyys voivat jäädä taka-alalle, mikä saattaa lisätä yksinäisyyden kokemuksia. Mutta miten voimme yhdessä luoda tilaa, jossa nuoret kokevat olevansa hyväksytyjä ja osa yhteisöä? Sosiaalinen vastuunkanto on avain – se on aikuisten, nuorten ja yhteisöjen jaettu tehtävä. Koulujen, perheiden ja harrastusyhdistysten yhteistyö voi auttaa nuoria löytä-

MARJUT ROPO-LYYTIKÄINEN
Puheenjohtaja

mään tasapainon digitaalisen ja todellisen maailman välillä.

Vuosi 2025 on tuonut muutoksia liittomme toimintaan. Pääsihteerimme on vaihtunut. Voimme lukea väistyvän pääsihteerin **Inari Varimon** mietteitä sekä uuden pääsihteerin **Taru Koiviston** ajatuksia uudesta tehtävästään. Taru on osallistunut Suomen Valkonauhaliiton toimintaan ennen pääsihteeriksi valintaa. Toivotamme hänet lämpimästi tervetulleeksi joukkoomme!

Kutsumme liittomme juhlavuoteen mukaan kaikki paikallisyhdistyksemme, asiakkaamme, tukijamme, yhteistyökumppanimme, rahoittajamme ja kaikki valkonauhatyöstä kiinnostuneet ihmiset ympäri Suomen. Pidetään yhdessä esillä valkonauhatyötä ja sen upeaa historiaa! Teemme tänäkin vuonna työtä toisten hyväksi suurella sydämellä ja toiveikkain mielin.

Näillä ajatuksilla toivotan kaikille lehtemme lukijoille hyvää vuotta 2025.

Sosiaalinen vastuunkanto

PIXABAY

INARI VARIMO

Sometohtori Suvi Uski:

Somessa on vaikea kantaa sosiaalista vastuuta

Sosiaalisen median tutkija, kirjailija ja *Someturvan* perustaja ja toimitusjohtaja VTT **Suvi Uski** on julkaissut vuoden 2024 loppupuolella kirjan *Mitä some tekee meille?* Tämä ajankohtainen ja yleistajuinen tietokirja kertoo kattavasti ja kokemukseen perustuen sosiaalisen median toimintamekanismeista, sen synkistä puolista, yllättävistä ilmiöistä ja somen vaikutuksista meistä jokaiseen.

Suvi Uski on tullut tunnetuksi jo vuosien ajan median eri kanavissa sometohtorina, joka kertoo osaavasti ja ymmärrettävästi kulloinkin sosiaalisessa mediassa liikkuvista ilmiöistä ja ajankohtaisista asioista. Uski on varoittanut sosiaalisen median haitoista esimerkiksi lasten ja nuor-

ten elämässä ja kehityksessä jo pitkään. Uski on ollut aina kiinnostunut teknologian ja sosiaalisen median vaikutuksista ihmisiin ja ihmisten käyttäytymiseen. Puolitoista vuotta sitten hän päätti kirjoittaa aiheesta kirjan. Kirja ilmestyi lokakuussa 2024 ja on ilmestymisensä jälkeen saanut aikaan paljon keskustelua, kysymyksiä, havahtumisia ja järkytystäkin.

Taustaltaan Suvi Uski on sosiaalipsykologian tohtori. Uskin väitöskirja käsittelee ihmisten tekemää profiilityötä omissa sosiaalisen median julkaisuissaan. Uski on toiminut sosiaalisen median tutkijana sekä neuvonantajana teknologian kehityksen hankkeissa. Hän on myös yksi *Someturvan* perustajista. *Someturva* on vuon-

na 2017 perustettu yritys, joka ylläpitää valtakunnallista verkkohäirinnän ensiapuyksikköä. Uski on yrityksen perustamisesta asti toiminut *Someturvan* toimitusjohtajana ja hänellä on työnsä ja tutkimustustansa ansiosta kansainvälisestikin arvioituna yksi laajimmista näkemyksistä tämän ajan sosiaalisen median ilmiöihin.

Valkonauha-lehdelle tammikuussa 2025 antamassaan haastattelussa Suvi Uski valottaa *Mitä some tekee meille* -kirjansa kirjoitusprosessin vaiheita ja näkemyksiään sosiaalisessa mediassa toteutuvasta vastuunkannosta.

– Kirjaprosessini aikana somen kentällä tapahtui paljon asioita, joita yritin ottaa mahdollisimman järkevällä tavalla mukaan kirjaan, Uski kertoo. Yksi keskeinen tapahtuma monelta kantilta tässä prosessissa minulle oli Vantaan kouluampuminen, joka sai somessa isot jälkimainingit. Valitettavasti somealustat omalta osaltaan lietsoivat ja pahensivat tilanteen ympärille kehkeytynyttä valtavaa julkisuutta.

– Olen saanut kirjasta tosi hyvää palautetta, kertoo Uski kolmisen kuukautta kirjan julkaisemisen jälkeen. Olen ollut kirjan saamasta vastaanotosta todella kiitolinen ja helpottunut. Erityisen hienoa on ollut kuulla, kuinka kirjan viesti on saavuttanut eri-ikäisiä ja eri aloilla työskenteleviä ihmisiä, mutta myös nuoria itsejään.

PIXABAY

PIXABAY

Itselleni kirjan tekemisen prosessissa oli tärkeää, että tavallisen ihmisen näkökulma on vahvasti läsnä. Toivoisin, että mahdollisimman monen ihmisen olisi helppo ymmärtää somea paremmin tämän kirjan avulla.

Yhtenä Uskin saamana palautteena kirjasta toimivat kirjastojen todella pitkät varausjonot ja hyvin monet arviot äänikirjapalveluissa. Lisäksi kirjailija on saanut paljon yhteydenottoja kirjan lukeneilta ihmisiltä. Palautteissaan lukijat ovat kiittäneet siitä työstä, jota *Someturvassa* tehdään lasten ja nuorten hyväksi sekä siitä, että Uski on uskaltanut tuoda esiin varsin vaikeita teemoja.

Kysymykseen siitä, miten somessa voisi kantaa sosiaalista vastuuta, Suvi Uski ei anna kovin lohdullista vastausta. Hänen mukaansa somessa on oikeastaan aika vaikea kantaa sosiaalista vastuuta. Ainoa tekijä, mitä somessa voi kontrolloida on se, mitä siellä itse tekee ja kuinka toisia siellä kohtelee. Uski on sitä mieltä, että somen kanssa kannattaa aina laittaa jäitä hattuun. Suurin osa sisällöistä on tehty provosoiviksi ja on viisautta olla vastamatta ilkeilyyn omalla ilkeilyllä. Uskin mukaan kannattaa myös olla tarkkana siitä, mitä asioita sosiaalisessa mediassa jakaa eteenpäin. Somessa jaetut valheelliset uutiset tai liian mehevät juorut leviävät nopeasti ja tekevät paljon hallaa.

– Aikuisella on tärkeä rooli lapsen somekasvatuksessa, painottaa Uski. Kirjas-

sani korostuu erityisesti lasten ja nuorten ruutuajan rajoittaminen sekä se, että on tosi tärkeä pysyä kärryillä nuorten maailman ilmiöistä. Nuorten todellisuutta olevat asiat voivat olla jotain aivan muuta kuin mitä aikuinen on omassa mielessään kuvitellut. Nuorten kokemana sometodellisuus on paljon rajumpi ja suodattamattomampi kuin se some, missä aikuiset pyörivät ja mitä aikuiset ovat tottuneet pitämään sosiaalisena mediana.

Suvi Uskin mukaan sääntelyllä on tärkeä paikka valvoa sitä, että somealustat noudattavat yhteiskunnan lakeja. Tällä hetkellä elämme varsin epävarmaa aikaa, sillä Yhdysvalloissa ollaan muuttamassa somealustojen toimintatapoja, Uski tähdentää. Hänen arvionsa mukaan someen kannattaa suhtautua kriittisesti: ihmiset ovat kyllä lähtökohtaisesti hyviä, mutta so-

me pyrkii luomaan riitaa ihmisten välille, koska se hyödyttää somealustoja ja niiden taustajoukkoja.

– Rakastan teknologiaa ja ihmisiä, Suvi Uski huudahtaa. Ihmettelen jatkuvasti, miksemme ole vaatineet teknologiaa enemmän. Eikö olisikin luontevaa, että teknologia parantaisi meidän ihmisten hyvinvointia ja parantaisi elämänlaatua, Uski kysyy. Nyt tuntuu siltä, että meidän on vihdoin herättävä ja alettava käyttämään teknologiaa ihmiselle hyvää tekeviin asioihin eikä siihen, että luodaan eripuraa. Eikä varsinkaan siihen, että altistetaan lapsia liialliselle somessa vastaan tulevalle rikollisuudelle.

– Minun omaan jaksamiseen tänään kaiken keskellä auttaa se, että urheilen ja vietän paljon aikaa mukavien ihmisten kanssa, Suvi Uski kertoo vaativasta arjestaan. Teen myös työtäni Someturvassa hyvässä tiimissä, jossa minun on hyvä olla.

– Tulevaisuudessa haluaisin mahdollistaa, että Someturvan suojan piiriin pääsivät mahdollisimman monet, Uski haaveilee. Lisäksi toivon, että saan olla kehittämässä yhteiskuntaamme ja teknologiaa nykyistä kestävämpään suuntaan. Uskon myös, että me suomalaiset olemme sen verran tinkimättömiä teknologian faneja, että haluamme olla esimerkkinä myös muille. Toiveeni on, että me Suomessa voisimme olla edelläkävijöinä siinä, kuinka teknologiaa, kuten someja ja tekoälyä, voi kehittää eettisesti ja sillä tavoin, että menemme kansakuntana eteenpäin.

OTTOVIRTANEN
Suvi Uski haluaa olla kehittämässä teknologiaa ja yhteiskuntaa kestävämpään suuntaan.

ANASTASIA LAPINTE

Rikoksettoman elämän tukisäätien järjestämä toiminta

"Vertaisryhmä lapsille, joiden läheinen on vankilassa"

Lapsuuden herkkyyks

Lapset nähdään lähtökohtaisesti viattomina ja suojelemisen arvoisina – ainakin puheissa. *Lapsen oikeuksien sopimukseen* on kirjattu syrjimättömyyskielto. Sen mukaan lasta ei saa syrjiä hänen tai hänen vanhempiansa ulkonäön, alkuperän, mielipiteiden tai muiden ominaisuuksien vuoksi. Aina tämä ei valitettavasti toteudu. Esimerkiksi *Sosiaalinen yhteenkuuluvuus* -tutkimushankkeen perusteella pienituloisten perheiden ja maahanmuuttajien lapset joutuvat muita lapsia useammin kiusatuiksi. Kansainvälisen tutkimuksen mukaan myös perheenjäsenen rikostuomio voi vaikuttaa siihen, miten lapsi nähdään.

Haavoittuva lapsiryhmä

Perheenjäsenen vankeus kuuluu haitallisiin lapsuusajan kokemuksiin (*adverce*

childhood experiences, ACE). Tutkimusten perusteella vanhemman vankeus merkitsee lapselle kasautuvia riskejä esimerkiksi koulumenestyksen, mielenterveyden tai oman rikollisen käyttäytymisen suhteen. Aikuisten on tärkeä muistaa, että riskit eivät kuitenkaan aina realisoidu. Lasta ja perhettä tukemalla voidaan vaikuttaa lapsen hyvinvointiin ja tulevaisuuteen niin, etteivät aikuisten teot tule lapsen kannettavaksi.

Rikokset ovat aina kiinnostaneet ihmisiä ja ne ovat keskeisessä roolissa populaarikulttuurissa. Populaarikulttuuri voi kuitenkin ruokkia stereotyyppisiä ja virheellisiä käsityksiä niin rikollisesta elämästä kuin perheistä, joita vankeus koskettaa. Jostain syystä emme yhteiskuntana kunnon tunnistu tuen tarpeessa olevina niitä lapsia, jotka eivät ole itse rikoksesta epäil-

tynä tai tuomittuna, mutta jotka ovat kuitenkin kosketuksissa rikoksiin esimerkiksi vanhempansa, sisaruksensa tai muun läheisensä kautta. Jos lapsia, joiden vanhempi on vankilassa, tarkasteltaisiin haavoittuvana ryhmänä muiden haavoittuvassa asemassa olevien lasten tavoin, olisi ehkä helpompi siirtää katse lapseen eikä katsoa vain vanhemman tekemää rikosta.

Vanhemman vankeus lapsen silmin

Vanhemman vankeustuomio merkitsee lapselle eroa vanhemmasta. Jos lapsi on asunut vankeustuomion saaneen vanhemman kanssa koko- tai osa-aikaisesti, se näkyy konkreettisesti muutoksina lapsen arjessa. Vanhempi ei voi osallistua arkeen eikä ole lapsen tavoitettavissa silloin, kun hän sitä haluaa ja tarvitsee. Lapsella voi olla huoli vankilassa olevan vanhemmansa pärjäämisestä tai hän voi kantaa huolta lähivanhemmansa jaksamisesta. Lapsella voi olla suru erosta, mutta onko hänellä mahdollisuutta näyttää sitä surua? Vankeus voi vaikuttaa myös lapsen sosiaalisiin suhteisiin. Ihmissuhteiden mahdolliset

muutokset riippuvat lapsen lähipiirin ihmisten suhtautumisesta asiaan. Vanhemman vankeustuomio voi olla myös salaisuus ja sekin vaikuttaa lapseen. Lapsi ansaitsee tietää totuuden, mutta liikaa ei voi antaa hänen kannettavakseen.

Vankeuteen liittyy paljon stigmaa, joka voi kohdistua myös tuomitun läheisiin. Myös pelko siitä, miten toiset suhtautuvat, vaikuttaa tuomitun lähipiiriin. Tämä voi johtaa siihen, että asia pyritään salaamaan omalta lähipiiriltä ja esimerkiksi lapselle kerrotaan vanhemman olevan vaikkapa työmatkalla. Tilanteen ollessa aikuisille vaikea, on hankalaa myös asettua katsomaan tilannetta lapsen silmin. Kertomatta jättäminen tai asioiden salaaminen ei kuitenkaan suojaa lasta tilanteelta. Lapsi kyllä huomaa muutoksen, kuulee aikuisten keskinäistä puhetta ja tekee tilanteesta päätelmiä omien kykyjensä mukaan.

Aina lapsen ja vanhemman suhde ei ole ollut turvallinen. Tällöin vanhemman poissaolo arjesta voi ollakin perheen kannalta hyväksi. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö lapsella voisi olla tunteita ja ajatuksia asiaan liittyen. Niihin hän tarvitsee tukea, sillä pelkkä aika ei paranna haavoja.

Jos lapsi ei saa tarvitsemaansa tukea, hän kantaa kokemuksen mukaansa aikuisuuteen. Olen työssäni kohdannut ihmisiä, joiden vanhempi tai sisarus on ollut vankilassa 1960- tai 1980-luvulla, ja asia vaikuttaa heihin edelleen. Lapsena aikuisten käytöstä on ollut vaikea ymmärtää, eikä lapsille ole kerrottu mitään tai ei ole osattu kertoa tilanteesta lapsen tasoisesti. Myös vanhemmat ovat siihen aikaan jääneet vaille tukea. Lapsen vartuttua aikuiseksi asia saattaa nousta uudelleen pintaan esimerkiksi silloin, kun vanhempi kuolee. Siinä tilanteessa omaa lapsuuttaan ja omien vanhempiensa taholta saatua vanhemmuutta ja siihen liittyviä tunteita ja kokemuksia alkaa käydä läpi. Jossain vaiheessa ehkä molemmat vanhemmat ovat kuolleet eikä tarvitse

Varmaankin kaikki lapset leikkivät rosvoa ja poliisia, mutta toisille leikistä tulee totta omassa elämässä.

ANASTASIA LAPINTIE

Rikoksettoman elämän tukisäätiö järjestää perheirejä, joilla vankilassa oleva vanhempi ja perhe voivat viettää yhteistä aikaa ja saa tukea elämäntilanteeseensa.

enää suojella heistä kumpaakaan – vasta siitä voi alkaa omien kokemusten läpikäynti.

Ammattilaisina ja kanssaihmisinä voimme kohdata arvostavasti ja hyväksyvästi niitä tämän päivän lapsia ja aikuisiksi kasvaneita lapsia, joiden vanhemmat ovat kokeneet vankeustuomion. Näin he tulevat nähdyksi sellaisina ainutlaatuisina ihmisinä, joita he ovat eivätkä vain ”vankien lapsina”.

ANASTASIA LAPINTIE

Kirjoittaja työskentelee Rikoksettoman elämän tukisäätiössä lapsi- ja läheistyön vastaavana asiantuntijana

KATARINA SOIHU

Sähköiset sote-palvelut ovat parhaimmillaan kynnyksettömiä

Valkonauha-lehden haastateltavina yhtenä tammikuuisena keskiviikkoamuna olivat Keski-Suomen hyvinvointialueen digitaalisista palveluista sähköisen perhekeskuksen työntekijät **Miia Vottonen** ja **Miia Matilainen**. He kertoivat haastattelussa laajasti siitä, miten Keski-Suomessa on aluksi hankkeen kautta ja nyt jo pysyvänä toimintana ryhdytty tarjoamaan sote-palveluita perinteisten palveluiden rinnalla myös sähköisesti. Vottonen vastaa sähköisen perhekeskuksen perheiden palveluista ja Matilainen nuorten palveluista.

Mitä toimintanne on?

Meidän työmme on osa Keski-Suomen hyvinvointialueen digitaalista sote-pal-

velua. Toiminnassamme yhtenä tärkeänä tekijänä on se, että tämä palvelu on tuotu vanhojen palvelujen rinnalle uutena palveluna. Se ei korvaa fyysisiä palveluita vaan on niiden lisäksi ja niitä tukemassa.

Toiminnassamme tarjotaan laajasti erilaisia digitaalisia palveluita. Niitä ovat chat-palvelut, videovastaanotto, verkossa koontuvat ryhmät, digitaalisten sisältöjen kehittäminen verkkosivuille, läsnäolo sosiaalisessa mediassa sekä videosisältöjen tekeminen. Eri alustoilla meillä on vähän erilaista sisältöä. Instagramissa ja nuorille suunnatulla TikTok-kanavallamme jaamme sekä vinkkejä että tietoja, chatissa keskustelemme niistä asioista, joista asiakkaamme haluavat. Meidät tavoittaa chatista ja muista kanavista jokaisena arkipäivänä.

KUVITUSKUVAT: PIXABAY

Kenelle palvelu on suunnattu?

Toimintamme on kohdistettu lapsiperheille ja nuorille. Samalla tämä sähköinen perhekeskuksemme on kuitenkin osana laajempaa digitaalista sote-keskusta. Moniammatillisen toimintamme avulla voimme tarjota hyvin laaja-alaisesti sosiaali- ja terveystalvulujen asiantuntemusta ja ohjata asiakkaitamme tarvittaessa jonkun toisen asiantuntijan luokse tai oikean tiedon äärelle.

Toiminta on järjestetty niin tiiviiksi osaksi hyvinvointialueemme sote-palveluita, että voimme tarpeen mukaan ohjata asiakkaat myös fyysisten palveluiden äärelle. Olemme tiiviissä yhteistyössä fyysisten perhekeskusten kanssa. Esimerkiksi jos asiakkaillamme on haasteita parisuhteessaan, voimme joko tarjota chatissa tai verkkopuheluissa heille keskustelua apua tai ohjata heidät perinteisten palveluiden äärelle.

Palvelumme on suunnattu Keski-Suomen hyvinvointialueen asukkaille, mutta toisinaan chatissa saattaa vieraila asiakkaita myös Keski-Suomen ulkopuolelta. Autamme kaikkia, mutta fyysisiin palveluihin ja varattaviin keskusteluaikeihin voimme ohjata vain oman hyvinvointialueen asukkaita.

Miten käytännössä toimitte?

Toimintamme on ollut auki perheiden osalta nyt kolme vuotta ja nuorten palveluiden osalta kaksi vuotta. Verkkosivuillamme oleva *Pyydä apua -nappi* on toiminut puolitoista vuotta. Pidämme toimintaamme esillä omisssa kanavissamme ja verkostoissamme mahdollisimman laajasti. Lisäksi käymme esimerkiksi kouluilla kertomassa palvelusta.

Käytännössä asiakkaamme avaavat chatissa keskustelun kanssamme. Chattiin voi tulla keskustelemaan anonyymisti tai sähköisesti tunnistauneena. Tarvittaessa voimme muuttaa kirjoittamalla toteutuvan chat-keskustelun videopuheluksi. Tarjoamme myös ajanvarauksen kautta saatavaa videovastaanottoa yhdestä viiteen kertaan per asiakas. Videovastaanoille osallistutaan aina tunnistauneena. Ilman tunnistautumista

keskusteleva chat-asiakas pysyy halutessaan anonyymina. Usein ihmiset kuitenkin kertovat esimerkiksi sen, jos he ovat jo jutelleet kanssamme aiemmin ja haluavat keskustella uudestaan.

Nuorten kohdalla chat-palvelussa ei tunnu olevan minkäänlaista kynnystä, vaan heidän on todella helppo avata keskusteluyhteys meihin. Chatissa nuori saattaa kertoa jostain vaikeasta asiastaan ensimmäistä kertaa. Hän ei ole sitä ennen puhunut siitä kenellekään. Myös perheiden kohdalla kynnys ottaa palvelun kautta yhteyttä on hyvin matala tai sitä ei ole ollenkaan. Iloitsemme palvelun mahdollistamasta kynnyksettömyydestä ja anonyymiteetista!

Millaisia kysymyksiä teille tulee?

Chatissa kysytään asioista laidasta laitaan. Usein kysytään yksittäisiä tietoja ja ihan käytännön asioita. Niihin meillä on kootuna kattavat tietopaketit ja voimme ohjata kyselijät nopeasti oikean tiedon ja avun äärelle. Ohjaamme myös *oma hoito -ohjelmien* äärelle.

Asiakkaat aloittavat chatissa myös monenlaisia keskusteluja. Ne käsittelevät aihepiireiltään esimerkiksi ahdistusta, vanhemmuutta ja siihen liittyvää tukea, rajojen asettamista ja muita lapsuuden haasteisiin liittyviä käyttäytymis- ja kasvatuskysymyksiä, uupumusta, neuropsykiatrisia ongelmia ja parisuhteen kysymyksiä.

Nuorten kohdalla saattaa joskus olla niin sanottu vitsillä tehty yhteydenotto, mutta niissäkin on takana nähdyn ja kuullun tarve. Joskus vitsillä tehdyn yhteydenoton jälkeen nuori on myöhemmin yhteydessä vakavammalla asenteella. On tosi hyvä, että nuoret ylipäänsä tulevat chattiin juttelemaan!

Millainen porukka sähköistä sote-työtä tekee?

Sähköisen perhekeskuksen chat-palveluisa meitä on mukana me kaksi ammattilaista. Me teemme tätä sähköistä sote-työtä jo

ka päivä ja saamme keskittyä siihen täysillä. Se on tosi hyvä, sillä silloin ymmärrys ja tieto keskittyy hyvin, eikä aikaa mene esimerkiksi oikein kontaktien etsimiseen. Osaamme sujuvasti siirtää asiakkaita esimerkiksi muille digitaalisten palveluiden asiantuntijoille ja saamme nopeasti tehtyä moniammatillisen osaamisen konsultointia työntekijältä työntekijälle, kun tunnemme järjestelmän ja toinen toisemme. Meillä Keski-Suomen hyvinvointialueella on laaja moniammatillinen joukko tuottamassa sote-palveluja. Me olemme osa laajempaa joukkoa. Iloitsemme siitä, että tässä sähköisessä työssä on meidän lisäksi myös muut pysyvät ihmiset eikä työntekijät vaihdu koko ajan.

Millainen vastaanotto palvelulla on ollut?

Palvelulla on ollut hyvä vastaanotto. Ihmiset on löytäneet palvelun hyvin ja siitä on pidetty. Palvelun tarkoituksena on lisätä varhais-tukea ja siinä se on onnistunut.

Sähköisten sisältöjen lisäksi työhömmee kuuluu, että kierrämme Keski-Suomen alueella kertomassa palvelusta. Siinä työssä tulee koko ajan vastaan ihmisiä, jotka eivät ole kuulleet palvelusta, joten työtä täytyy jatkuvasti tehdä tunnettavuuden lisäämiseksi.

Palvelu on lisännyt mahdollisuuksia kohdata sote-ammattilaisen ja asiakkaan välillä. Kauempana asuvienkin ihmisten on helppo

olla meihin yhteydessä, kun ei tarvitse miettiä, ehtiikö käymään fyysisen palvelun äärelle tai saako sinne aikoja. Hyvinvointialueen pienten kuntien asukkaat ovat olleet arkaluontoisissa asioissaan tyytyväisiä siitä, että työntekijä ei ole ollut oman kunnan tuttu henkilö. Pyydä apua -nappi on lisännyt varsinkin isien yhteydenottoja.

Miksi hakeuduitte tähän työhön?

Miia Vottonen: Työskentelin aiemmin varhaiskasvatuksen opettajana ja halusin kokeilla jotain muuta työtä, mitä voisi tehdä perheiden kanssa. Olen ollut aina kiinnostunut digitaalisista palveluista ja sovelluksista. Tämä on ollut minulle jo monta vuotta ihan unelmatyötä!

Miia Matilainen: Olen työskennellyt muun muassa toimintaterapeutina, lastensuojelussa ja ehkäisevä päihdetyössä ja ollut aina kiinnostunut teknologiasta. Olen kaikissa aiemmissa työpaikoissani huomannut suuren tarpeen nimenomaan ennalta ehkäisevään toimintaan ja palveluihin. Kun mahdollisuus aukei tällaiseen digitaaliseen ehkäisevään työhön, koin sen heti omakseni.

Mikä on ollut innostavinta tässä toiminnassanne?

Tässä työssä innostaa se, että jokainen päivä on erilainen eikä koskaan tarkasti tiedä, mitä

on luvassa. Töihin on aina ihana tulla! Iloitsimme myös siitä, että tätä työtä saa kehittää vastaamaan tarpeita. Meillä on esihenkilöiden vahva tuki, luottamus ja arvostus. Työhömmme kuuluu olennaisesti myös lisäkoulutus, jotta osaamme vastata aina vain paremmin ihmisten avunpyyntöihin. Työ on monipuolista, vaatii nopeaa reaktiokykyä ja siinä on jatkuvasti läsnä vahva kehittävä työote.

Työssämme ilahduttaa myös monenlaiset verkostot: työskentelemme yhdessä hyvinvointialueemme muiden työntekijöiden ja palveluiden kanssa sekä yhteistyössä järjestöjen ja monenlaisten muiden verkostojen kautta. Työssämme on paljon hyötyä siitä, että tiedämme mahdollisimman paljon siitä, mitä kaikkea on olemassa ja millaisia palveluita ja apua missäkin tarjotaan.

Onko jotain, minkä pitäisi muuttua tässä palvelussa?

Verkkosivut ja niiltä löydettävä tieto pitäisi olla hyvin selkeästi ja helposti saavutettavissa. Sen asian suhteen tehdään jatkuvasti töitä. Pyrimme koko ajan pitämään palveluamme esillä, tekemään palvelupoluista mahdollisimman helppoja ja tiivistämään tietoa. Toimimme hyvinvointialueen verkkosivujen alla ja haasteena on niiden valtava laajuus.

Miten näette toiminnan tulevaisuuden?

Tulevaisuudessa uskomme, että asiakkaat löytävät palvelun piiriin vielä nykyistä enemmän. Sen myös palvelun asiakasmäärät tulevat kasvamaan ja jossain vaiheessa todennäköisesti myös henkilöstön määrä lisääntyy. Palvelun on oltava tiiviissä yhteistyössä fyysisten palveluiden kanssa, jotta ne toimivat toistensa rinnalla toisiaan tukien.

Uudet teknologiat kehittyvät koko ajan ja palvelun pitää pysyä kehityksessä mukana. Siksi työssämme on läsnä joka päivä vahva kehittävä ote.

Mikä teitä auttaa jaksamaan?

Me kaksi olemme hyvä tiimi ja samalla aaltopituudella, se auttaa jaksamaan. Koemme, että vierellä on ihana työpari, jonka kanssa voi jakaa vastuuta ja purkaa arjen hankalia tilanteita. Yksin ei tarvitse jäädä haastavissa tilanteissa vaan saamme toinen toiseltamme koko ajan apua, tukea ja neuvoa ja juttelemme asioista yhdessä. Saamme myös digitaalisen sote-keskuksen muilta työntekijöiltä ja esihenkilöiltämme vahvaa tukea.

Arjessa auttaa jaksamaan myös vapaa-ajan tekeminen, eläimet ja oma perhe. Työmme on järkevästi suunniteltu ja siinä on jaksamista tukevat rakenteet. Työn ja vapaa-ajan ero on selkeä ja meillä on hyvät mahdollisuudet rajata työtämme. Kaikki se auttaa jaksamaan ja innostumaan työstä päivittäin.

Haastattelun teki
INARI VARIMO

Keski-Suomen hyvinvointialueen digitaaliset palvelut ovat avoinna jokaisena arkipäivänä perheille klo 10.00-15.30 välisenä aikana ja nuorille maanantaina, torstaina ja perjantaina klo 10.00-15.30 sekä tiistaina ja torstaina klo 10.00-17.30.

Palvelut löydät osoitteesta <https://hyvaks.suomisote.fi/>.

Alko on erilainen kauppa

vastuullisella tehtävällä

Meillä Alkossa on laista tuleva erityistehtävä myydä alkoholijuomia siten, että samalla vähennetään alkoholista johtuvia haittoja. Ajatellen, että olemme erilainen kauppa. Tehtävämme on pysynyt samana vuodesta 1932 lähtien. Alkoholiksi ei ole tavanomainen hyödyke, vaan sillä on vaikutuksia niin terveyteen, hyvinvointiin kuin kansantalouteenkin. Alkoholimonopoli on tutkitusti tehokas tapa vähentää alkoholista syntyviä terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä ongelmia ja kustannuksia.

Meillä Alkossa vastuullisuus keskittyy nimenomaan alkoholihaittojen vähentämiseen. Rakennamme vastuullisuutta arkisilla valinnoilla, tutkimusta tukemalla sekä eri tavoin kasvattamalla suomalaisten tietoisuutta alkoholin vaikutuksista esimerkiksi uneen, palautumiseen, mielenterveyteen tai syöpäriskiä. Tätä työtä tehdään lukuisien eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Esimerkiksi osana alkoholihaittojen ennaltaehkäisyä ja alkoholin haittoista viestimistä Alko teki viime syksynä ainutlaatuista yhteistyötä maailman terveysjärjestö WHO:n kanssa. Tavoitteena

oli viestiä suomalaisille kuluttajille alkoholiterveyshaittoista sekä lisätä ymmärrystä erityisesti alkoholin ja syövän yhteydestä osana WHO:n eurooppalaista EVID-ACTION hanketta.

Myynninvalvonta on osa hyvää asiakaspalvelua, jota asiakkaatkin arvostavat ja antavat siitä kiitosta. Ikäraja tarkastetaan Alkossa noin joka kolmas sekunti. Alkon myymälöissä alkoholiostojen ikärajojen tarkastamista mitataan säännöllisesti. Ulkopuolisten teettämässä mittauksissa onnistumme tässä yli 98 prosenttisesti.

Alkon myymälöistä saatavilla oleva Huulikortti kokoaa päihdeongelmiin, kriisi- ja väkivaltatilanteisiin, yksinäisyyteen sekä odotus- ja vauva-ajan päihdeongelmiin apua tarjoavien tahojen yhteystietoja. Huulikortti on kehitetty myymälähenkilökuntamme toiveesta apuvälineeksi tilanteissa, joissa asiakkaalle on huolta omasta tai läheisensä alkoholinkäytöstä. Alkon asiointikieltosopimuksella voi rajoittaa vapaaehtoisesti alkoholijuomaostojaan Alkon myymälästä ja verkkokaupasta määrääjäksi.

Raskaudenaikainen alkoholin linkäyttyö on yksi merkittävimmistä kehitysvammaisuuden aiheuttajista länsimaissa ja jokainen FASD-vamma voidaan estää raittiilla raskaudella. Tietoisuuden nostamiseksi FASD-päivänä 9.9. Alkot avaavat perinteisesti ovensa 9 minuuttia tavallista myöhemmin. Tätä kampanjaa kiittävät niin asiakkaat kuin henkilöstömme – tietoisuuden lisääminen on tarpeen.

Osana Alkon vastuullisuustyötä tuemme tutkimus- ja selvitystyötä alkoholiin liittyen. Poliitikassa arvovalinnat ja moraaliset näkemykset painavat vaakakupissa päätöksiä tehtäessä, mutta yhtä lailla tutkitulla tiedolla on siinä roolinsa. Siksi niin alkoholin vaikutuksia yksilöön ja yhteiskuntaan kuin myös suomalaisten näkemyksiä alkoholipoliitikasta on tärkeä tutkia.

Tutkimusten mukaan noin 80 % suomalaisista ei halua viinejä myyntiin ruokakauppaan, jos se tarkoittaa sitä, että väkevät alkoholijuomat myydään myös ruo-

PIXABAY

kakaupassa. Valtaosa suomalaisista pitää nykyistä alkoholinmyyntijärjestelmää toimivana ja kokee alkoholin ostamisen riittävän vaivattomaksi. Enemmistö on huolissaan terveydenhuollon tilanteesta, tunnistaa alkoholihaittoja eikä halua lisää alkoholin linkäytystä koituvia kustannuksia. Erityisesti lapsista ja nuorista kannetaan huolta. Alkoholipoliittisessa päätöksenteossa suomalaiset pitävätkin ensisijaisena haavoittuvassa asemassa olevien suojaamista sen sijaan, että alkoholia olisi nykyistä helpompi ostaa myös muualta kuin Alkosta.

Suomalaisten luottamus Alkoon on tutkimusten mukaan vahva. Luottamus Alkoon yhteiskunnallisena toimijana on toiseksi korkeinta Poliisin jälkeen. Olemme tästä luottamuksesta erittäin otettuja ja jatkamme toimintamme kehittämistä vastataksemme asiakkaidemme odotuksiin myös tulevaisuudessa.

IIRIS NIINIKOSKI

Kirjoittaja toimii Alkossa yhteiskuntasuhdepäällikkönä ja Alkoholitutkimussäätiön hallituksessa

AINO SALMI

Olet elämäni valo. Ikuinen toivo. Kultainen elämän polku, eteenpäin vie. Se meidät tänne toi. Talven taikaa onnen aikaa, kevät kolkuttelee, ruusuilla onnittelee.

Kiitos. Sanalla suuri arvo. Muista kiittää, niin runsautta riittää.

Olen onnellinen – vai olenko onneton. Kumpi tärkeämpää; onnen tavoittelu vai olla tyytyväinen osaansa?

Kerran vielä Jumalan kohtaan, rukoukseni kuullaan, ja Jumala luoksensa vastaanottaa.

Miksi juuri minä, Elämä koettelee, kuolema ovelta kolkuttelee. Jokaisella on paikka ja tehtävä elämässä, onnessa ja kiireessä tässä.

Kyllä elämä kantaa, sinua auttaa. Jos vain avaat sydämesi Jumalalle, ikuiselle voimalle.

Olen kiitollinen rakkaimmista, onnen hetkistä, jotka minulle suodaan. Rakkaudella on valtava voima. Usko kaataa vuoria. Toivo on ja pysyy.

Onneksi tulee aina uusi päivä. Kiitän jokaisesta päivästä, jotka minulle suodaan. Eletään täysillä, sillä meillä ei ole paljon aikaa.

Jumala yksin tietää.

Luonto myrskyää. Luonto-äiti sanoo viimeisen sanan, ja se sana on: Herra pelastaa, ken Herraa avuksi rukoilee.

Teen parannuksen ja saan onnen, Teen muutoksen ja saan hyvän mielen. Koti mulla on, rakkauden tyyssija. Turvasatama. Voi niitä onnettomia, joilla ei ole kotia.

Jumala tietää, ja enkeli avun perille rientää.

Maailma on sotaa. Siellä totuus ja valhe kohtaa. Oikeus voittaa.

Olet kultaa. Sydän täynnä rakkautta. Muista rakkaimpiasi, sydäntä lähellä pitää. Jokainen päivä on annettu eletäväksi, Jumalaa kiittäen ja kunniakkaasti, rehellisesti eläen. Kohtaa se oikeasti, niin elämä ikuisesti.

Kiitos kestää. Elämän polku loppuun asti, vaikka se on välillä paha rasti.

Teksti KIRSI PAASIRANTA

PIRJO SIPILÄ

Vuoden 2023 syöpäsairaanhoitaja Sirpa Janttonen

RIIKKA NYÖHÄNEN

Kysymyksen "mitä sinulle kuuluu?" esitän omassa potilastyössäni useita kertoja päivässä. Toki välillä on hyvä itsekkin pysähtyä peilin ääreen ja kysyä itseltään tuo sama kysymys.

Työskentelen syöpäsairaanhoitajana Kuopion Yliopistollisen sairaalan naistenkeskuksessa. Minulla on yli 20 vuoden kokemus työskentelystä syöpäpotilaiden kanssa eri yksiköissä.

Juureni ovat Pohjois-Karjalassa pienessä maalaiskylässä. Maatalouden töihin minun oli osallistuttava jo hyvin nuorena yhdessä

veljeni kanssa. Aina se ei ollut kovin mieluista, kun aurinko paistoi ja naapurin lapset saivat lähteä vaikkapa uimaan läheiselle lammelle. Näin jälkeen päin ajatellen olen kuitenkin erittäin kiitollinen vanhemmilleni, koska he opettivat minulle työn merkityksen elämässä. Tuohon aikaan naapuriapu ja yhteisöllisyys olivat vahvasti läsnä arjessa. Auteltiin toinen toista silloin, kun tarvetta ilmeni. Luulen, että nuo elämänohjeet saivat minut aikanaan hakeutumaan sairaanhoitajaopintoihin.

Työssäni minulle on aina ollut tärkeää potilaan kokonaisvaltainen hoito, mukaan lukien omaiset. Omaisethan sitä arkaa jakavat potilaan kanssa, ja myös he voivat tarvita tukea. Hyvin usein potilastyössä tarvitaan sairauden hoidon ohella psykologista tukea, sosiaalitoimen palveluita tai vaikkapa tietoa erilaisista kuntoutusmuodoista tai vertaistuesta.

Olen ollut nykyisessä työssäni vuodesta 2021 lähtien. Työni on hyvin itsenäistä ja monipuolista. Olen mukana potilaan hoitopolun eri vaiheissa, osana moniammatillista tiimiä. Työhöni kuuluu paljon ohjausta ja neuvontaa. Teen jonkin verran yhteistyötä Pohjois-Savon Syöpäyhdistyksen kanssa ja olen paljon myös yhteyksissä keskussairaaloitten syöpäsairaanhoitajiin, koska meillä on paljon yhteisiä potilaita. Pyrin työssäni olemaan "ihminen ihmiselle", mikä tarkoittaa matalaa kynnystä potilaiden yhteydenotoille ja riittävästi aikaa keskusteluille, käytiinpä sitä puhelimesta tai kasvotusten.

Nykyisin potilaat kokevat terveydenhuollossa tyytymättömyyttä siitä, ettei heitä kuunnella tarpeeksi kiireen vuoksi ja siten hoitoon pääsy on vaikeaa. Myös hoidon jatkuvuus on haaste. Toivon, että pystyn omalla työlläni edes vähän paikkaamaan tuota vajetta.

En varmastikaan koskaan lakkaa ihmettelemästä, miten hyvin ja nopeasti potilaat sopeutuvat elämäänsä sairautensa kanssa. Toisaalta hämmästelen usein myös sitä, miten ainutlaatuisen ja vaihderikas jokaisen ihmisen elämä on kaikkienensa. Ajattelen niin, että potilaan eletyllä elämällä on suuri merkitys siihen, miten hän sopeutuu vakavaan sairauteensa. Tänä päivänä hoidetaan entistä iäkkäämpiä ja monisairaampia potilaita ja se tuo omat haasteensa. Jokainen työpäiväni on erilainen eikä koskaan tiedä, mitä päivä tuo tullessaan. Juuri nuo asiat tekevät työstäni mielekkästä.

Mikä sitten auttaa minua jaksamaan tässä työssä? Vastaukseni voi kiteyttää kahden sanaan: potilas ja vuorovaikutus. Asiat tuntuvat välillä vaikeilta ja ovat solmussa, mutta yhdessä niitä solmuja pyritään aukomaan. Oma roolini on kulkea potilaan ja omaisen rinnalla pieni hetki siinä kohtaa, kun he ovat heikoimmillaan ja haavoittuvimmillaan.

Toki oma elämä täytyy olla vaativan työn vastineeksi tasapainossa, ja minäkin hoitajana tarvitsen vierellä kulkijoita omassa arjessani. Minulle tärkeitä asioita on liikuminen luonnossa, kulttuuriharrastukset, äänikirjat ja puuhastelu lastenlasten kanssa. Vuonna 2023 saamani Vuoden Syöpäsairaanhoitaja -tunnustus lämmittää erityisen paljon mieltä ja se auttaa jaksamaan eteenpäin tässä haastavassa, mutta niin upeassa työssä syöpäpotilaiden parissa.

Toisin sanoen minulle kuuluu oikein hyvää.

SIRPA SATU ANITA JANTTONEN

- syntynyt 29.12.1966 Liperissä, asuu nykyisin Kuopiossa
- sairaanhoitaja 1988, kättilö 1992, terveydenhoitaja 1993, syöpäsairaanhoitaja 2012
- Vuoden syöpäsairaanhoitaja 2023 -tunnustus
- perheeseen kuuluu puoliso
- Bellan ja Fannyn mummo
- Motto: Elä joka päivä täysillä, huomisesta ei tiedä

Kirjaviisaat

Palstalla lukijat esittelevät merkitykselliseksi kokemiaan teoksia.

KUVAT: PIXABAY

Arkisilla esineillä on myös hengellinen sanoma

Maailma on täynnä erilaisia mittoja. Kovin vaikea on rakentaa tai tehdä asioita ilman mittaa. Myös meitä ihmisiä mitataan erilaisilla mittareilla ja pisteillä. Jo syntymässä meille annetaan pisteitä. Meitä arvostellaan ja arvioidaan elämässä. Meille annetaan numeroita ja arvosanoja. Mittatikkuja riittää; itse tehtyjä sekä muiden antamia.

Emerituspiispa **Seppo Häkkinen** löytää hartauskirjassaan Neulasta saippuaan eri arkisista esineistä kuten mittanauhasta tai mitasta asiaa myös uskonelämään ja hengellisyyteen. Hän löytää hengellisyyttä ja asiaa kaikista kahdestakymmenestä tavallisesta, käyttämästämme arkisesta esineestä. Esineet on ryhmitelty ompeluun, remonttiin, matkaan, valaistukseen ja kotitöihin.

Seppo Häkkinen avaa esineiden tarpeellisuuden lisäksi

niiden yhteyden myös Raamattuun, uskoon ja kristinuskon ydinsanomaan. Hän kirjoittaa miten esimerkiksi nykyajan monipuolisella viestintävälineellä, puhelimella, on monenlaista merkitystä. Se on yhteydenpitoväline, jonka nykyinen käyttö tuntuu lankapuhelinajan kasvatista Häkkisestä käsittämättömältä; kansa kantaa taskussaan pieniä tietokoneita, joita matkapuhelimiksi kutsutaan.

Puhelin on yhteydenpitoväline. Se on osoittanut, miten tärkeää on yhteys. Samalla se muistuttaa ihmisen kolmesta perusyhteydestä. Ihminen on luotu yhteyteen toisten ihmisten, koko luomakunnan ja Jumalan kanssa. Ihmistä ei ole tarkoitettu elämään yksin eikä itseään varten. ”Minä olen, koska sinä olet.” Tätä taustaa vasten yksinäisyys, aikamme kansantauti, on traaginen asia, kirjoittaa Häkkinen. Häkki-

sen kirjoituksissa puhelin, yksi arkinen esine, saa syvempiä ja merkityksellisempiä ulottuvuuksia.

Kirja tuo esiin mielenkiintoisia vertauksia ja uusia kehitystietoja valaistuksesta, kynttilästä, peilistä ja maailman tunnetuimmista Jeesuksen ristiinnaulitsemisen nauloista. Peilin on sanottu kuvastavan hyvin nykyä, jonka kolme tärkeintä sanaa ovat ”minä, minä, minä”. Olemme kuin antiikin tarustossa kauneudestaan tunnettu Narkissos, joka rakastui omaan, lähteestä heijastuneeseen peilikuvaansa.

Kristityt ovat vanhastaan pitäneet Jumalan sanaa peilinä. Se paljastaa, millaisia me pohjimmiltamme olemme. Kristinuskon suurenmoinen sanoma onkin siinä, että viimeiset sanat eivät ole synty ja tuomio, vaan anteeksiantamus ja armo.

Seppo Häkkinen tuo teoksessaan hyvin ja jopa hauskas-

ti erilaisten esineiden kautta vertauskuvia hengellisyyteen ja syvempään mietiskelyyn ihmisen elämän vaelluksesta. Kirja sopii erinomaisesti esimerkiksi lahjaksi, sillä siinä on kansilehdestä seuraavalla sivulla mahdollisuus kirjoittaa saajalla keihystetty viesti.

Seppo Häkkinen toimi Mikkelin hiippakunnan piispana vuodet 2009-2023. Hän on teologian tohtori. Lapsuus- ja nuoruusvuodet hän vietti Lappeenrannan Lauritsalassa.

KEIJO MARTIKAINEN

Kirjoittaja on lappeenrantalainen valkonauhatyön tukija

NEULASTA SAIPPUAAN
Arkisia välähdyksiä uskon maailmaan
Seppo Häkkinen
Sley-Media Oy, 57 s.

Varautumiseminaari

**Oletko valmis, jos arki pysähtyy?
Miten varautua odottamattomiin tilanteisiin?**

Lauantaina 15.3.2025 klo 12 Helsingin Valkonauha ry järjestää varautumiseminaarin. *Hannele Kivikoski* johdattaa selkeään ja konkreettiseen 72 tunnin varautumissuunnitelmaan.

Seminaari järjestetään osoitteessa Bulevardi 15 C 32, Helsinki, ja sen järjestää Helsingin Valkonauha ry.

Seminaari on avoin kaikille – tule mukaan ja ota ystäväsikin mukaan! Saat hyödyllisiä vinkkejä ja tietoa, jotka voivat tehdä poikkeustilanteista hallittavia ja turvallisempia.

Lisätietoja: Marita Saarela
maritasaarela@hotmail.com

Yhdessä voimme varautua viisaasti!

Talvisin terveisin Helsingin Valkonauhahan hallitus

Tervetuloa

**Laskiaisviikon aamukahveille juhlistamaan
Valkonauhaliiton 120-vuotisjuhlavuoden alkua!**

Aamukahvit tarjoillaan torstaina 6.3.2025 klo 9–11 Liisankadulla. Tilaisuudessa tapaamme Valkonauhaliiton uuden pääsihteerin Taru Koiviston.

Vapaamuotoinen ohjelmaosuus klo 10: Keskustelua osallisuuden merkityksestä ja henkisen kriisinkestävyyden vahvistamisesta. Valmistaudumme naistenpäivään ja Valkonauhaliiton juhlavuoteen.

Ilmoittautuminen 3.3.2025 mennessä tarjoiluja varten puh. 09 135 1268 tai nina.hurtamo@suomenvalkonauhaliitto.fi.

Lämpimästi tervetuloa aloittamaan päivä yhdessä – keskustelemaan, kuulemaan ja inspiroitumaan!

Jumala, ole lempeä meille

*”Herra, meidän Jumalamme,
ole lempeä meille, anna
töillemme menestys, siunaa
kättemme työt.” (Ps. 90:17)*

Vanhan testamentin viisaukirjallisuuteen kuuluva Psalmien kirja sisältää niin ylistys- kuin katumusrukouksia, joita on yhdessä laulettu ja ruikoitu jo 900 vuotta ennen ajanlaskumme alkua. Psalmien kirjaa lukiessaan voi aina löytää juuri omaan elämäntilanteeseensa sopivia sanoja olimmepa täynnä kiitollisuutta, tuskaa, surua tai iloa.

Yllä oleva psalmin rukous sopii meille kaikille – ”Jumala, ole lempeä meille!”

Tarvitsemme Jumalan lempeää läsnäoloa elämämme jokaisena päivänä, niin tavallisina arkipäivinä, kaiken työn ja kiireen keskellä kuin myös silloin, kun elämä syystä tai toisesta pysäyttää ja ehkä ylättää.

Saamme pyytää Jumalan siunausta siihen, että työmme menestyisi ja kaikella sillä, mitä teemme, olisi siunaus mukanaan. Jumalan siunaus tuo elämäämme merkityksellisyyttä. Se kääntää katseemme pois omasta itsestämme ja auttaa meitä näkemään toiset ihmiset niin lähellä

kuin kaukanakin. Kun pyydämme Jumalaa siunaamaan kättemme työt, kurotumme ikään kuin kohti lähimmäisiämme ja haluamme heille hyvää.

Erytisesti hädän ja murheen hetkellä tarvitsemme Jumalan lempeyttä meitä kohtaan. Suuressa murheessa, kun voimamme ovat lopussa, rukouksemme on usein sanatonta koko olemuksestamme nousevaa huokausta. Silloin meillä itsellemme on tuskin ollenkaan sanoja tai selkeitä ajatuksia. Jumalan lempeys näinä hetkinä voi olla sitä, että lähellämme on tuolloin ihmisiä, jotka rukoilevat puolestamme, siunaavat meitä ja auttavat elämässä eteenpäin.

”Viides päivä” (Seija Riekkinen)

WILLE RIEKKINEN

*”Herra, meidän Jumalamme,
ole lempeä meille!”*

Elämään kuuluu vastavuoroisuus. Välillä olemme niitä, jotka ojentavat auttavan kätensä ja välillä taas niitä, jotka tarttuvat ojennettuun käteen. Näin Jumalan siunaus liikkuu välillämme.

*Kirjoittaja on eläkkeellä oleva
työnohjaaja ja taiteileva rovasti*

Miksi aina kudon?

Rakastan lankoja ja käsityöitä. Olen kiinnostunut myös kaikista uusista tuulista neuleiden maailmassa. Seuraan uusia malleja ja trendejä: ketkä suunnittelijat ovat nyt pinnalla tai keneltä on ilmestynyt uusi neulekirja. Tutkin, mitä uusia välineitä on markkinoilla, mitkä puikot ovat juuri nyt parhaita, mistä löytyy kauniita silmukkamerkkejä tai kivoimmat projektipussit. Katselen ja seuraan myös monenlaisia käsityöblogeja YouTubesta. Ajan hermolla pysyminen käsityömaailmassakin pitää minua henkisesti virkeänä. Se on yksi syy intooni.

Minulla on sisko, jonka kanssa voin jakaa intohimoani. Nykyään tavatessamme meillä on aina jokin neuleprojekti menossa. Sisareni on aloittanut kutomisharrastuksensa oikeastaan vasta jäätyään eläkkeelle, kun taas minä olen kutonut viisivuotiaasta lähtien. Iloitsen siitä, että nyt jaamme yhteisen kiinnostuksen kohteen.

Keskustelimme sisareni kanssa kerran tavatessamme, mitä käsityöt meille kummallekin merkitsevät. Siskoni vastasi näin: *Kutominen ei ole vain viihdykettä itselle, vaan sillä voi tuottaa iloa toisillekin.*

Olen täsmälleen samaa mieltä. Minä olen jo vuosikymmeniä pitänyt lähipiirini sukissa ja lapasissa, vähän myös villapaidoissa, villahousuissa, pi-

poissa, slipareissa, huiveissa, kämmeissä, säärystimissä ja peitoissa. Olen opettanut kaikkia halukkaita kutomisen saloihin – niin siskoani, tyttärentäni kuin miniöitäni. Tyttärentäni olen saanut oikein innostumaan kutomisesta ja siihen liittyvästä sosiaalisesta kanssakäymisestä.

Myös työelämässä ollessani innostin ja kannustin ihmisiä kutomisen pariin. Tein sitä esimerkiksi perustamalla käsityöpiirejä, joissa kudoimme yhdessä. Pääasiassa kudoimme hyväntekeväisyyteen monenlaista tarpeellista – ja samalla osallistujat saivat sosiaalisia kontakteja, oppivat uusia malleja ja tekotapoja. Ja oikeastaan tärkeimpänä asiana he saivat iloa ja merkitystä elämäänsä. Periaatteessa vain kokoonnuimme yhteen neulomaan, käytännössä käsityöpiiri saattoi olla monelle ihmiselle syy poistua kotoa, kokea osallisuutta ja jakaa oman elämänsä asioita toisten kanssa.

Käsityöt eivät oikeastaan ole koskaan olleet tekijöilleen vain lopputuloksen aikaansaamista. Eivätkä ne ole sitä nytkään. Minullekaan valmis neule ei läheskään aina ole yhtä tärkeä kuin se, että saan sitä kutoa. Kutoessani voin tehdä paljon hyvää omalle lähipiirilleni ja kovin monelle muullekin ihmiselle. Olen aina ajatellut, että mitä enemmän antaa ja jakaa, sitä enemmän myös itse saa!

KUVAT INARI VARIMO

Miksi nyt kudon? - siskoni tarina

Lapsuudessani Äiti ja isosisko Piki olivat intohimoisia ja taitavia käsityöntekijöitä. Itse olin kiinnostuneempi muista asioista. Kun sain ison perheen, opettelin pitämään heidät villasukissa. Jossain vaiheessa minulla oli myös pitsintekokausi, nypersin muun muassa pitsit pariin lakanaan.

Jäätyäni eläkkeelle 64-vuotiaana aloin siskon kannustuksesta opetella käsityöitä. Aina kun tapasimme, hän piti minulle yksityiskursseja. Niistä olen loppuelämäni kiitollinen. Olen käynyt parin vuorokauden intensiivikursseja muun muassa seuraavista aiheista: pitkävärtiset sukat, lapaset, kaulurit, pipot, virkatut pussukat, isoäidin neliöillä päiväpeitteet, kolmiohuivit ja ponzot. Aina, kun opin neulomaan jotain uutta, tein samaa tuotetta paljon. Olen kutonut yhtä kyytiä paitsi kymmenen kauluria ja pipoa, myös kymmenkunta ponzoa ja päiväpeitettä, jotta uusi oppi syöpyisi mieleeni. Suuri sukulais- ja ystäväverkosto saa minulta usein joululahjaksi saman tuotteen eri versioita. Kokemukseni karttuessa opin myös erottamaan hyvät ja huonot langat

toisistaan ja huomasin, että ennen niin tylsiltä tuntuneet lankahyllyt muuttuivat karkkikaupoiksi!

Työelämässä tein elämäntyöni alalla, jonka tulokset näkyivät usein vasta vuosien tai jopa vuosikymmenien päästä. Käsitöissä on palkitsevaa se, että tuloksen näkee pian! Sitä paitsi jos, ja usein kun, jokin kohta menee pieleen, sen voi purkaa ja tehdä uudelleen. Muistuu mieleeni, kuinka tinkimätön äitimme oli käsityöharrastuksessaan. Lapsuudessani hän purki ja teki uudelleen suuritöisen joulujuhlamekkonin, kun se ei hänen mielestään istunut päälläni tarpeeksi hyvin.

Olen saanut uudesta käsityöharrastuksesta paljon iloa. Uuden mekaanisen oppimisen lisäksi harrastuksesta sa tyydytystä aina, kun ymmärtää idean, jota voi sitten itse jossain tilanteessa luovasti soveltaa oppimaansa. Kudin on myös TV:n ääressä nykyään kädessäni yhtä luontevasti kuin kirja yöpöydälläni.

Yksi minulle tärkein oivalus käsityöistä on tämä: Ennen ajattelin, että on olemassa syntymästään lahjakkaat, käsistään kätevät «käsityöihmiset» ja sitten me muut »ei-käsityö-

ihmiset». Nyt ajattelen, että taitavien lisäksi on myös ryhmä »pikkuisen osaavat oppivaiset», joihin itse koen kuuluvani. Myös me voimme ja saamme iloita kättemme keskinkertaisista töistä – ja jakaa niistä iloa ja lämpöä myös muille ihmisille!

Toivotamme iloisia, hyvää tekeviä ja siunauksellisia neulehetkiä!

**PIRJO VAPAAKALLIO
KAARINA VAPAAKALLIO**

Kirjoittajat ovat sisaruksia, jotka rakastavat neulomista ja neulomalla

PS. Jos lähipiirisi on jo varustettu kaikella mahdollisella kudotulla, voit lahjoittaa myös hyväntekeväisyyteen. Ympäri Suomen on monia tahoja, jotka ottavat ilomielin neuleita vastaan. Tällaisia ovat esimerkiksi neuvolat, lastensairaalat ja synnytysosastot, päiväkodit, ensi- ja turvakodit, vanhainkodit, seurakuntien diakonia- ja lähetystyö, eläinsairaalat, hyväntekeväisyysmyyjäiset, asuntolat, monet järjestöt ja naapurustossa asuvat kuormittuneet äidit.

Kiitos Valkonauhaliiton joulujuhlista

Valkonauhaliiton joulujuhlat järjestettiin menneenä jouluna kahtena erillisenä tilaisuutena. Liisankadulla vietettiin uudentyypistä yhteistä jouluisia hetkeä liiton rahoittajien ja yhteistyökumppaneiden kanssa 4.12.2024 sekä perinteisempää joulujuhlaa 13.12.2024 jäsenistön, työntekijöiden ja asiakkaiden kesken. Juhliin kokoontui noin 30 henkilöä iloitsemaan yhdessäolosta, verkostoitumisesta ja Liisankadun joulutunnelmasta.

Juhlissa oli perinteiseen tapaan tarjolla ihania jouluisia herkkuja, kuultiin puheita, laulettiin yhdessä ja nautittiin musiikista. Juhlissa Valkonauha-viulua soitti **Melissa Paraczky**, pianoa soitti liiton

silloinen musiikkiterapeutti, nykyinen pääsihteeri **Taru Koivisto** sekä asiakkaiden kiitoksena pianoa ja huilua soitti hoivamuusikko **Päivi K. Järvinen**. Lämmin kiitos muusikoillemme, kohotitte juhlatunnelman kauniiksi ja arvokkaaksi!

Juhlissa tapasimme tänä vuonna uusia, ihania tuttuja sekä vanhoja, rakkaita ihmisiä. Päivitimme kuulumisia, solmimme uusia suhteita, iloitsimme yhdessäolosta, jaoimme iloja ja huolenaiheita. Kaiken kaikkiaan molemmista joulujuhlista jäi osallistujille hyvä ja innostunut mieli ja paljon lämpimiä muistoja Liisankadulle. Kiitämme lämpimästi kaikkia teitä, jotka osallistuitte joulujuhliimme – ilman teitä ei olisi juhlaa syntynyt!

Nämä yhteiset juhlahetket antavat meille kaikille pienen hengähdystauon arkeen ja mahdollisuuden katsella työn saavutuksia ja kipukohtia toisin silmin kuin yleensä. Samalla ne muistuttavat siitä, että kukaan ei ole järjestötyössä, sen toisinaan vaikeiden ja raskaidenkaan asioiden äärellä yksin, vaan meitä on laaja joukko ihmisiä, jotka haluamme muuttaa tätä yhteiskuntaa ja ihmisten elämää inhimillisemmäksi. Yhdessä tuomme lämpöä ihmisten keskelä myös vuonna 2025!

INARI VARIMO

Kirjoittaja toimi liiton pääsihteerinä joulujuhlien aikaan

Naistenpäivän tapahtumia 8.3.2025

Naistenpäivän marssi

Kansainvälistä naistenpäivää vietetään 8.3. ympäri maailmaa. Valkonauhaliitto osallistuu Naistenpäivän marssiin klo 14 Helsingin keskustassa. Kokoonnumme Liisankadulla klo 12 ennen tilaisuuden alkua. Valkonauhaliiton kotisivulta ja Facebookista löydät lisätietoja tapahtumasta lähempänä ajankohtaa. Tervetuloa mukaan!

Väistyvän pääsihteerin kiitos

Kiitän lämpimästi kaikkia teitä valkonauhasisaria sekä Valkonauhaliiton asiakkaita, yhteistyökumppaneita ja tukijoita kuluneista vuosista, joiden aikana sain olla mukana valkonauhutyössä! Nämä vuodet ovat olleet minulle henkilökohtaisesti arvokkaita ja merkityksellisiä.

Työssäni Valkonauhaliiton pääsihteerinä olen saanut valtavasti paljon osaamista ja ymmärrystä esimerkiksi siitä, miten valtakunnallinen järjestökenttä yhteiskunnassamme toimii ja kuinka järjestöhallintoa ja -taloutta hoidetaan. Silmäni ovat avautuneet myös vaikuttamis- ja verkostotyön osal-

ta, puhumattakaan siitä, mitä kaikkea olen oppinut ehkäisevän päihdetyön ja mielenhyvinvoinnin parissa tehtävästä työstä. Näiden vuosien aikana en ole yhtenäksään päivänä ollut hämmästelemättä sitä, kuinka vaikuttavaa ja laaja-alaista työtä järjestöissä tehdään verrattain pienillä resursseilla. Tätä kaikkea ja paljon muuta teistä jokainen tekee tai tukee osallistuessaan valkonauhatyöhön. Saatte olla työstänne ja panoksestanne ylpeitä!

Tätä lukiessanne minä olen jo palannut takaisin sinne, mistä Valkonauhaliittoon tulinkin eli osaksi Espoon hiippakunnan seurakuntapapista. Hoidan hallintopapin virkaa Espoonlahden seurakunnassa. Sydämessäni kannan tästä lähtien myös lämmintä tunnetta pientä valkoista rusetta ja sen edustamia arvoja kohtaan. Teoissani edistän parhaani mukaan kirkon ja järjestöjen yhteistyötä.

Kiitos, kun luotitte minuun ja sain toimia tämän liiton pääsihteerinä!

INARI VARIMO

Kirjoittaja toimi Valkonauhaliiton pääsihteerinä vuosina 2022-2025 ja on edelleen valkonauhasisar

NINA HURTAMO

Uuden pääsihteerin tervehdys

On suuri kunnia ja sydämeni asia kirjoittaa teille ensimmäinen tervehdykseni Suomen Valkonauhaliiton pääsihteerinä. Tämä uusi tehtävä on minulle merkityksellinen, sillä Valkonauhaliitto on ollut osa elämäni jo nuoruudestani lähtien.

Ensikosketukseni liittoon sain asuessani Valkonauhan opiskelijakodissa, jonka lämmin yhteisöllisyys teki lähtemättömän vaikutuksen. Opiskellessani musiikkikasvatusta 2000-luvun alussa liityin mukaan liiton toimintaan työntekijänä ja järjestin esimerkiksi lauluryhmiä ja jännittäjäryhmiä sekä aloitin vierailut hoivakoteihin ja asumisyksiköihin. Myöhemmin koulutauduin musiikkiterapeutiksi, mikä mahdollisti taidelähtöisen yhteisö- ja ryhmätyön kehittämisen liiton piirissä.

Viime vuosina olen vastannut liiton kerho- ja yhteistyön kokonaisuudesta ja työskennellyt Taideyliopistossa tutkijana, jossa väittelin musiikin tohtoriksi vuonna 2022. Väitöstyöni asetui terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen alueille. Tutkin ja kehitin laajentuvan ammatillisuuden käytäntöjä ja teoriaa musiikkikasvatuksen, kulttuurihyvinvoinnin ja musiikkiterapiain näkökulmista suomalaisessa terveydenhuollossa.

Frances Willardin sanat ”Do everything!” ovat aina resonoineet omassa toiminnassani. Tämä kutsu toimia moninaisesti ehkäisevän päihde- ja mielenterveytyksen sekä yhteisöllisyyden edistämiseksi on ollut ohjenuorana kaikessa työssäni Valkonauhaliitossa. Vuosien varrella olen saanut kokea, miten tämä työ

voi rakentaa siltoja, tuoda lohtua ja mahdollistaa elämän rikastumisen tavalla, joka voi kantaa meitä eteenpäin haastavissakin elämäntilanteissa. Samaan aikaan yhteiskunnalliset haasteet – kuten rasismi, syrjäytyminen, köyhyys, ja naisiin kohdistuva väkivalta – muistuttavat siitä, kuinka tärkeää on jatkaa työtä yhdenvertaisuuden, turvallisuuden ja ihmisarvon puolesta.

Vaikka toimintaympäristö on taloudellisesti haastava, meillä on paljon sosiaalista, henkistä ja kulttuurista pääomaa – se löytyy juuri Sinusta, jäsenistämme, työntekijöistämme ja yhteistyökumppaneistamme.

Valkonauhaliitto on ollut minulle yli kaksi vuosikymmentä kuin vuori – vakaa, turvallinen, järkähtämätön ja läsnä yhteiskunnan monenlaisten

myrskyjen keskellä. Vuori, joka kannattelee ja kutsuu työhön yhteisen hyvinvoinnin eteen. Haluankin sekä omasta että Valkonauhan väen puolesta kiittää lämpimästi väistyvää pääsihteerinä Inari Varimoa. Hänen työnsä on tärkeä osa valkonauhalyöntä, ja tästä on hyvä jatkaa eteenpäin.

Edessämme on merkityksellinen vuosi, kun juhlistamme liittomme 120-vuotista taivalta teemalla ”Työtä toisten hyväksi”. Juhlavuoden aikana nostamme esiin liiton historialliset juuret, arvot ja työn merkityksen, mutta jatkamme myös perustehtäviamme: tuemme ihmisiä, vahvistamme yhteisöllisyyttä ja rakennamme inhimillisempää tu-

levaisuutta. Kuluvana vuonna toteutamme muun muassa Taidetta ikä kaikki -toimintaa Alli Paasikiven Säätiön tuella, edistämme monialaista vaikuttamistyötä ja järjestämme tapahtumia yhdessä paikallisyhdistysten kanssa. Perinteinen, mutta ajassa elävä työme jatkuu.

Haluan päättää tämän tervehdyksen erään jäsenemme lähettämän uudenvuoden toivotuksen sanoin:

”Uusi vuosi kantakoon mukanaan kaiken, mitä rakastat. Antakoon se sinulle sen, mitä sydämesi kaipaa. Ja keventäköön se askeliasi viemällä mennessään sen, mikä painaa mieltäsi.”

Yhdessä voimme jatkaa työtä toisten hyväksi – vakaasti ja toiveikkaasti tulevaisuuteen katsoen.

TARU KOIVISTO

Kirjoittaja on Suomen Valkonauhaliiton pääsihteerinä

Haluatko mukaan tekemään hyvää?

Oletko Sinä meidän uusi jäsenemme, joka tekee omaa valkonauhahistoriaa?

- Valkonauhaliitto ja liiton paikallisyhdistykset kaipaavat uusia jäseniä, jotka jakavat valkonauhalyöntä arvostamisesta, hyvän tekemisestä ja toisten hyväksi toimimisesta. Tule mukaan tekemään arvokasta, pitkäjänteistä ja vaikuttavaa työtä!
- **Paikallisyhdistykset** toimivat omilla paikakunnillaan (Helsinki, Hämeenlinna, Kuopio, Lappeenranta, Mikkeli, Oulu, Tampere) aktiivisesti alueensa järjestöverkostoissa ja järjestävät toimintaa ja tapahtumia jäsenilleen. Jäseneksi voit liittyä joko paikallisyhdistykseen

tai suoraan liiton henkilöjäseneksi pienellä summalla. Esimerkiksi liiton henkilöjäsenyys maksaa vain 8 euroa vuodessa.

- **Liittymällä jäseneksi** tuet valtakunnallista järjestötyötä ihmisten paremman hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja tulevaisuuden turvaamiseksi – ja olet osa tulevia valkonauhavuosisikymmeniä!
- Lue meistä lisää kotisivuiltamme tai sosiaalisen median kanavistamme ja tule käymään tapahtumissa ja toiminnassa!

Pelastusarmeijan majuri
Irma Siekkinen
 25.9.1938-16.9.2024

Irma Siekkinen syntyi perheensä toiseksi vanhimpana lapsena. Sisarusia oli neljä.

Irma tuli uskoon *Otavan opistossa*. Silloin tapahtui suuri muutos hänen elämässään. Opiston jälkeen Irma muutti Turkuun. Siellä hän etsi kovasti hengellistä kotia käyden eri seurakuntien tilaisuuksissa. Erään kerran, kun hän rukoi, hän koki hyvin voimakkaasti, että Jumala halusi ohjata hänet *Pelastusarmeijaan*. Sinne hän sitten menikin, ja jäi sille tielle.

Ensin Irmasta tuli Pelastusarmeijan sotilas. Mutta hän koki kutsumukseensa hakea upseerikouluun Helsinkiin. Sieltä hän valmistui upseeriksi vuonna 1961 Pelastusarmeijan sosiaaliseen työhön. Myöhemmin Pelastusarmeija koulutti hänet *Helsingin Sairaanhoidokoulussa* apuhoitajaksi. Irma palveli upseerina 37 vuotta Pelastusarmeijan lastenkodeissa ja vanhainkodeissa. Vanhainkodin johtajana hän oli Turussa, Espoossa ja Hämeenlinnassa.

Hämeenlinnan Valkonauhan toiminta oli rakasta Irmalle ja hän oli yhdistyksen jäsen vuosikymmenet. Irma koki, että Pelastusarmeijan ja Valkonauhan työssä on paljon yhteistä. Melkein joka vuosi voimiansa mukaan hän oli Hämeenlinnan Valkonauhan vuosikokouksissa puheenjohtajana. Kutsu vuosikokousten puheenjohtajaksi oli hänelle aina suuri ilo ja kunnia. Valkonauhan jäsenet ovat kertoneet minulle, että Irma oli aina odotettu vieras. Hän oli kiinnostunut työstä ja rohkaisi eteenpäin. Puheenjohtajana hän oli ystävällinen ja lempeä, mutta myös asiallinen ja jäykkä.

Minä tutustuin Irmaan vuonna 1973 hänen saadessa työmääräyksen Espooseen vanhainkoti *Iltalaan*, jossa itse työskentelin. Sain hänestä uuden äidin ja myös hengellisen kasvattajan. Olin 17-vuotiaana yllättäen menettänyt äitini, isäni ja enoni huolenpidon. Minulla ei enää ollut lapsuudenkotiä. Jeesus kuuli rukoukseni ja antoi parhaan äidin minulle. Olen syvästi kiitollinen Jeesukselle tästä rukousvastauksesta.

Ystävytemme kesti 51 vuotta. Irman vanhetessa minä vuorostani sain auttaa häntä monin tavoin. Vierailin säännöllisesti hänen luonaan. Viimeiset puolitoista vuotta hän oli Härkämäen ympärivuorokautisessa hoitokodissa. Siellä kävin usein häntä katsomassa ja saimme iloita pitkästä ystävydestämme.

Haluan kunnioittaa ystäväni Irman kaunista muistoa. Taivaassa kerran tapamme.

ANNELI MARKIO
Irma Siekkinen ystävä

Monika Ingrid Sköld
 6.3.1948-16.11.2024

Valkonauhasisar, Valkonauhasäätiön entinen puheenjohtaja Monika Sköld kuoli 16.11.2024 Malmin sairaalassa Helsingissä. Tieto Monikan kuolemasta tuli odottamatta hänen läheiselle ystäväpiirilleen. Nämä ystävät olivat kannatelleet Monikaa hänen kamppaillessaan kipujen ja vaivojen kanssa, mutta jäähyväiset yllättivät heidät kaikki. Valkonauhasäätiön hallituksen jäsen Marita Saarela oli loppusyksystä Monikan kanssa puheissa, Daniela-ystävä samasta talosta tapasi hänet useita kertoja päivittäin ja Eeva-Kaarina Kuopiosta päivittäin puhelimen välityksellä. Tapasimme Monikan siunaustilaisuudessa monia ihmisiä eri järjestöistä ja naapuristosta, jotka olivat olleet läheisiä ja jakaneet yhdessä arkea, myös sen haasteita. Monikalla ei ollut sukua tai perhettä. Vanhempien ja ainoan veljen kuoltua, ihmissuhteista tärkeimmiksi muodostuivat luottoystävät.

Monika syntyi Helsingissä ja asui suurimman osan lapsuudestaan Herttoniemessä. Äiti työskenteli Fazerilla makeispuolella ja ilahdutti Monikaa ja ystäviä herkkutuliaisilla. Alakoulun opettajan rohkaisemana tyttö pääsi pyrkimään Helsingin tyttökouluun ja jatkoi sitten tyttölukioon, josta kirjoitti kuuden laudaturin ylioppilaaksi. Lukion jälkeen Monika

aloitti opiskelut Helsingin kauppakorkeakoulussa, josta valmistui akateemiseksi sihteeriksi. Hän työskenteli vaativissa sihteerin tehtävissä suurissa yrityksissä. Viimeiseksi työnantajaksi jäi valtioneuvosto ja ulkoministeriön kehitys yhteistyön osasto.

Monikalla oli laaja kielitaito, suomen lisäksi sujuivat ruotsi, englantia, ranska ja saksa.

Hän oli myös perehtynyt historian tutkimukseen, arkeologiaan ja oli vanhojen käsialojen taitaja. Tätä osaamista tarvittiin, kun hän laati tilaustöinä sukututkimuksia. Mieluista oli myös matkustaminen ja uusiin kulttuureihin tutustuminen sekä luontoharrastus ja eläinrakkaus.

Monika oli yhdistys- ja kansalaisaktiivi. Hän toimi Valkonauhasäätiössä, Puotila-Seurassa, Puotilan Martoissa, Suomen Aikidoliitossa ja Vartiokylän seurakuntaneuvostossa. Helsingin kaupunkiosayhdistysten liitto palkitsi Monikan v. 2001 tunnustusmitalilla ansioistaan Puotila-Seurassa. Monika oli yksi *Elettyä elämää Puotilassa 50-vuotisjuhlakirjan* kirjoittajista. Teos julkaistiin 2011. Aikaa löytyi Matteuksen kirkolla kokoontuneelle Empaattiset eukot -ryhmälle ja Kartanon Kammarille, jossa ratkottiin Monikan laatimia tietokilpailukysymyksiä.

Monika toimi useita vuosia Suomen Aikidoliiton hallituksen sihteerinä. Monika iloitsi, kun liitto sai hänen sihteerikaudellaan valtionapukelpoisuuden. Tarkoittihan se käytännössä Suomen Valtion Urheiluliiton (SVUL) jäseneksi pääsemistä. Monika kirjoitti asiasta innostuneesti jäsenille ja iloitsi toiminnan uusista ulottuvuuksista sekä lajin mahdollisuuksista integroitua vahvemmin suomalaiseen liikuntakulttuuriin.

Monika oli jäsenenä Helsingin Valkonauhassa ja toimi sittemmin useita vuosia Valkonauhasäätiön puheenjohtajana. Näinä vuosina hän osallistui myös Suomen Valkonauhaliiton toimintaan. Muistamme Monikan toimineen kevätkokouksen puheenjohtajana Irjan pääsihteeriaikana.

Monikan elämää varjostivat uupuminen ja ahdistuneisuus, jotka veivät hänet ennen virallista ikää sairauseläkkeelle. Monikan elämässä usko ja rukous olivat tärkeällä sijalla. Hän eli totuudellisesti ja johdatukseen luottaen. Monika toimi *Initiatives of Change* -liikkeessä (entiseltä nimeltään Moraalinen varustautuminen MRA), jossa korostetaan itsetutkistelun ja hiljentymisen merkitystä. Liike haluaa edistää uskontodialogia ja eettistä elämäntapaa, jotka nähdään yhteiskuntaa uudistavina voimina.

Monika joutui fyysisen kunnon romahdettua ajallemme ominaiseen sairaala-koti-sairaala ralliin. Kaatuminen aiheutti murtuman selän alueella, mutta kipuja ei otettu alkuun todesta. Monika sai taistella päästäkseen tutkimuksiin. Helsingin kaupungin kotiavun työntekijä toimitti Monikan sairaalaan, jossa selvisi kipujen syy. Tässä kohtaa nousevat mieleemme Tagoren sanat *Ihmiset ovat julmia, mutta ihminen on lempeä*.

Monika kuului niihin, jotka eivät pitäneet itsestään ääntä. Kun olemme nyt koonneet tietoa, kyselleet ja haastatelleet Monikan läheisemmin tunteneita, harmittaa ettemme itsekään ymmärtäneet tutustua häneen paremmin.

Monikan sydän oli uupunut kamppailuista ja kutsu Taivaankotiin tuli lauantaina 16.11. Tuon päivän tunnuksena Kirkkokuusikalenterissa on *Kuolemasta elämään* ja päivän psalmissa luvataan ”*Jotka itkien menevät kylvämään vakkaansa kanttaen, he riemuiten palaavat kotiin lyhteet sylissänsä*”.

Monika siunattiin Taivasmatkalle 18.1.2025. Monikalle läheisen Puotilan kappelin pronssiveistos nimeltään *Ristiin-naulittu* muistutti saattoväkeä Jumalan rakkaudesta ja viereinen lasimaalaus nimeltään *Pääsiäisaamu* ylösnousemuksen

Monika johtamassa puhetta Suomen Valkonauhaliiton kevätkokouksessa Liisankadulla.

SUOMEN VALKONAUHALIITON KUVA-ARKISTO

toivosta ja ilosta. Pastori Kari Tuovinen piirsi Monikan arkulle hiekkaristin lämpimin käsin ja lausui siunaussanat lämpimin sydämin.

Monikan ystäväjoukko oli järjestänyt kauniin muistotilaisuuden. Kiitos Daniela Katro, Eeva-Kaarina Päiväläinen, Pirjo-Liisa Kangasniemi, Mikko Sorsa, Mari Saarinen ja moni muu. Te toitte palan taitavasta keskellemme.

Jäämme siunaamaan Monikan muistoa ja kiitämme siitä hyvästä ja kauniista, josta hän on esimerkkinä omalla tiellämme.

IRMELI KAIPAINEN

Valkonauhasäätiön puheenjohtaja

IRJA ESKELINEN

Valkonauhasäätiön sihteeri

JUHANI ESKELINEN

Veimme Valkonauhasäätiön ja valkonauhasisarten kukkatervehdyksen siunaustilaisuuden jälkeen Monikan perheen sukuhaudalle Malmin hautausmaalla.

Kutsu Valkonauhaliiton kevätkokoukseen

Suomen Valkonauhaliitto – Förbundet Vita Bandet i Finland ry:n sääntömääräinen kevätkokous järjestetään **lauantaina 26.4.2025** liiton keskustoimistolla, osoitteessa Liisankatu 27 A 3, 00170 Helsinki.

Sääntömääräinen kevätkokous alkaa **klo 12.00**.

Kahvitarjoilu alkaa klo 11.00.

Kokouksen tehtävänä on päättää liiton sääntöjen 5 §:ssä mainitut kevätkokoukselle kuuluvat asiat.

Kokoukseen lähetetään kutsut paikallisyhdistyksiin ja henkilöjäsenille viimeistään neljä viikkoa ennen kokousta. Kokouksen esityslistalle toivottavat asiat pyydetään toimittamaan pääsihteerille viimeistään viisi viikkoa ennen kokousta.

Lämpimästi tervetuloa kokoukseen!

Hallitus

Ilmoittautumiset kahvitarjoilun mitoittamista varten

16.4.2025 mennessä puh. 09 1351 268

tai nina.hurtamo@suomenvalkonauhaliitto.fi

PIXABAY

Posti Green

Eläviä sanoja

*Valoa kohti.
Valoon.
Mutta ensin pimeään läpi.
Ensin etsittävä
pimeälle nimeä,
ensin etsittävä
pimeästä ovi
itsensä kokoinen,
mentävä läpi
pimeään puhki.
Yksin. Yksin,
itseään kysyen
pelkonsa nimeä kysyen.
Mentävä
pimeään taakse
kohti
läpi.*

*Ja katso: valkenee!
Ja katso:
eräänä päivänä
kaikki valoa.*

MAARIA LEINONEN
Sanat kuin ystävän käsi
Kirjapaja, Helsinki 1991

PIXABAY

Valkonauha Suomessa: vastuuta sinusta ja minusta vuodesta 1896